

НАРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2018 ГОДИНА

Здружение ДИЈАЛОГ Центар за делиберативна демократија од Прилеп

Ова е наративен извештај за активностите спроведени од страна на членовите на Здружение ДИЈАЛОГ Центар за делиберативна демократија од Прилеп во 2018та година.

Во месец ноември 2018та година хостингот и domeинот на интернет страната на ДИЈАЛОГ (www.cddd.org.mk) беше продолжен за една година, а страната беше ажурирана во делот на извештаи (наративни и финансиски).

Сите документи на ДИЈАЛОГ од последната година се ставени на гугл драјв на гугл меилот на ДИЈАЛОГ dialogue.cdd@gmail.com.

Во 2018та ДИЈАЛОГ се здоби со уште еден член, Имране Рамадани Морина, која волонтерски го збогати проектот „ПВР за употреба на јазиците“. Со тоа тимот брои вкупно осум активни членови, без ниту еден вработен.

Дијалог во текот на 2018 година спроведе три главни проектни активности.

1. Проектот „Проценка на влијанието на регулативата за употреба на јазиците“, финансиран од Европската Унија, Институтот за Демократија „Социетас Цивилис“ Скопје и Центарот за економски анализи се реализираше во периодот од 1.2.2018 до 31.10.2018.

Координатор на проектот беше Јасмина Трајкоска, главен истражувач Јосипа Ризанкока, асистенти Николина Р. Антеска, Климентина Ѓорѓиоска и волонтер асистент Имране Рамадани Морина. Општата цел на проектот беше да се влијае врз институциите за примена на ПВР механизмот во случајот за предлог законското решение за употреба на јазиците преку навремени консултации со засегнатите страни од планираната јавна политика. Специфичните цели на проектот беа: 1. испитување на административните, финансиските и човечките капацитети на институциите за спроведување на предложената регулатива; 2. испитување на јавното мислење за потребата од ваквата регулатива; 3. вклучување на граѓанскиот сектор во процесот на креирање на политики.

Затоа тимот изврши мониторинг на ПВР процесот за Законот за Употреба на јазиците, спроведе една интернет анкета за граѓани, една анкета за граѓански организации, 4 фокус групи со граѓани и 40 интервјуа со претставници на јавни институции задолжени за

имплементирањето на законот. Од истражувачките активности тимот изготви студијата „Проценка на влијанието на регулативата за употреба на јазиците во Македонија, на Ризанкоска и Трајкоска, преведена на три јазици (македонски, албански и англиски), испечатена во 100 примероци (македонско-албанската верзија) и он лајн верзија (англиската).

На конечната јавна дебата во Хотел Холидеј Ин (25.10.2018) студијата беше презентирана пред 50 посетители, а дебата беше развиена во поглед на Законот за употреба на јазиците на која присуствуваше и Претседателот на Собранието Талат Џафери. Настанот беше медиумски доста покриен и проектот доби видливост на национално ниво. Имплементацијата на проектот беше исклучително успешна (оценета од донаторите и од јавноста) а богатството од пронајдоците од проектот дозволува понатамошни статистички анализи за идни научни трудови.

Пред отпочнувањето на проектот (во јануари 2018) ДИЈАЛОГ го подготви нацрт текстот за јавната реакција во однос на скратената постапка на донесување на Законот за употреба на јазиците во склоп на Мрежата за подобра легислатива – „РИА“.

Линк до јавната реакција - <http://idsocs.org.mk/mk/2018/01/26/%D0%BC%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0-%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%B0/>

Дополнителни активности на проектот се средби за застапување и лобирање кои тимот ги оствари со претставници на Владата на Република Македонија, и писма испратени до Владата на РМ и Министерството за Правда (предлагач на релевантниот закон), од каде беше добиена повратен одговор во однос на предлозите за јавни политики кои ДИЈАЛОГ ги имаше доставено до нив.

Проектот има своја интернет страна <https://pvrupotrebanaajazicite.cddd.org.mk/mk/sample-page/> каде на македонски и албански јазик достапни се сите продукти на проектот заедно со фотографии.

2. Тимот на ДИЈАЛОГ во април и мај 2018 се придружи на иницијативата за заедничко родителство после развод и учествуваше во две активности. Прво се придружи на јавниот собир пред собрание на Светскиот ден за борба против родителско отуѓување организиран од Детската амбасада Меѓаши на ден 25 април 2018. На ден 14 мај 2018 ДИЈАЛОГ учествуваше на јавната расправа во Собранието на Република Македонија на тема заедничко родителство после развод. Николина Р. Антека презентира говор подготвен од тимот со кој ја поддржа иницијативата за заедничко родителство. ДИЈАЛОГ и понатаму ќе продолжи да ја поддржува иницијативата.

3. На ден 3 ноември 2018 ДИЈАЛОГ и партнерската организација Здраво Млади од Прилеп организираа еднодневен семинар за средношколците од прилепската Гимназија „Мирче Ацев“ на тема Младите и медиумската писменост. Десет средношколци беа запознаени со темите: јавно мислење, медиумска писменост, препознавање на лажни вести, емпириските истражување на јавно мислење и нивната медиумска презентација, и употребата на македонскиот литературен јазик во медиумите. Предавачи на семинарот беа доц. д-р Јасмина Трајкоска, д-р Јосипа Ризанкоска, Николина Р. Антека (дипломиран професор по македонски и англиски јазик), Мартин Наумоски (дипломиран професор по македонски

јазик). Семинарот беше пречекан со особен ентузијазам и оценет како исклучително важен за развојот на младите и затоа тимот на ДИЈАЛОГ и Здраво Млади ќе се посветат во иднина на проширување на темите и обемот на семинарот со цел што повеќе средношколци да се едуцираат за важноста на медиуската писменост во ера на интернет технологија.

4. Научниот труд добиен од резултатите од истражувачкиот проект од 2016та за „Шарената Револуција“ помина два пати на анонимната ревизија во списанието Southeastern Europe Journal на едиторијалот BRILL. Во 2019та се очекува конечната објава на трудот на англиски јазик под наслов ‘A Social Movement in First Person Singular: the Colours of the ‘Colourful Revolution’ in Macedonia.’

Тимот на ДИЈАЛОГ учествуваше на три тренинзи:

1. 21 април 2018 – Велес.
„Граѓански организации и медиуми против корупцијата“.
Коалиција за нулта толеранција. Транспарентност Македонија и НВО Инфо Центар.
2. 22-23.2. 2018 – Скопје.
Финансиски менаџмент за непрофитни организации „Промени за одржливост“.
Фондација Аполонија, Центар за даночна политика и Конект.
3. 22 јуни – 28 јуни 2018 – Темишвар- Романија.
„Reasons for reasoning“.
Fundatia Judeteana pentru Tineret Timis FITT – Erasmus+

Тимот на дијалог продолжи со својите активности во насока на подигнување фондови и аплицираше на вкупно пет повици за граѓански организации за кои организацијата беше подобна. До крајот на 2018та не ѝ беше доделен нов грант.

Тимот на ДИЈАЛОГ преку подготвените апликации имаше можност да ја подобри тимската работа и со цел проектните апликации да постигнат што поголем квалитет. Идните насоки на ДИЈАЛОГ ќе бидат во проширување на тимот, вмрежување и поголема видливост (афирмација) на организацијата на локално и национално ниво. Конечно ДИЈАЛОГ се стреми кон сè поголема вклученост во процесите на донесување политики, со тоа цели кон поголема вклученост во консултативните процеси со засегнатите страни во РИА.

Датум и место
Прилеп, 31. 12. 2018

Претседател
Јосипа Ризанкоска